

การนำเสนอผลงาน “งานมหกรรมคุณภาพ ประจำปี 2563”

ศูนย์การแพทย์ปัญญานันทภิกขุ ชลประทาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Small Titration Strategy for Hypersensitivity

Management in patients receiving chemotherapy Reviews

1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (Background)

การเกิด Hypersensitivity จากยาเคมีบำบัดนั้นเป็นความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกันที่ตอบสนองต่อสารแปลกปลอม ปฏิกริยาตอบสนองนี้เกิดขึ้นโดยไม่สามารถบอกล่วงหน้าได้ มักเกิดอาการเฉียบพลันในขณะบริหารยาเคมีบำบัดทางหลอดเลือดดำ ระดับความรุนแรงอาจพบ อาการเล็กน้อย ผิวหนังมีผื่น คัน หน้าแดงจนถึงอาการรุนแรงต่อระบบทางเดินหายใจ หัวใจและหลอดเลือด อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตได้

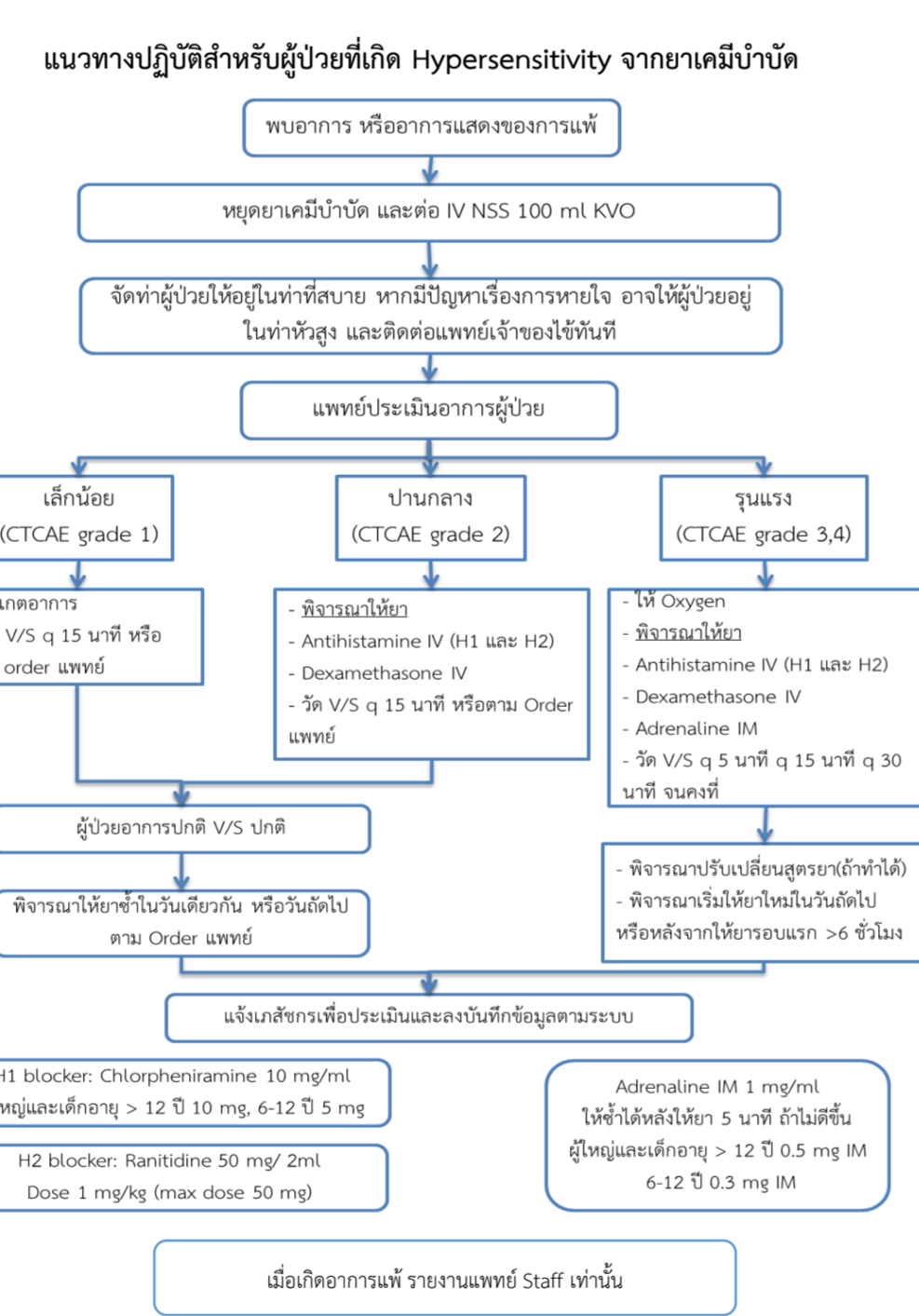
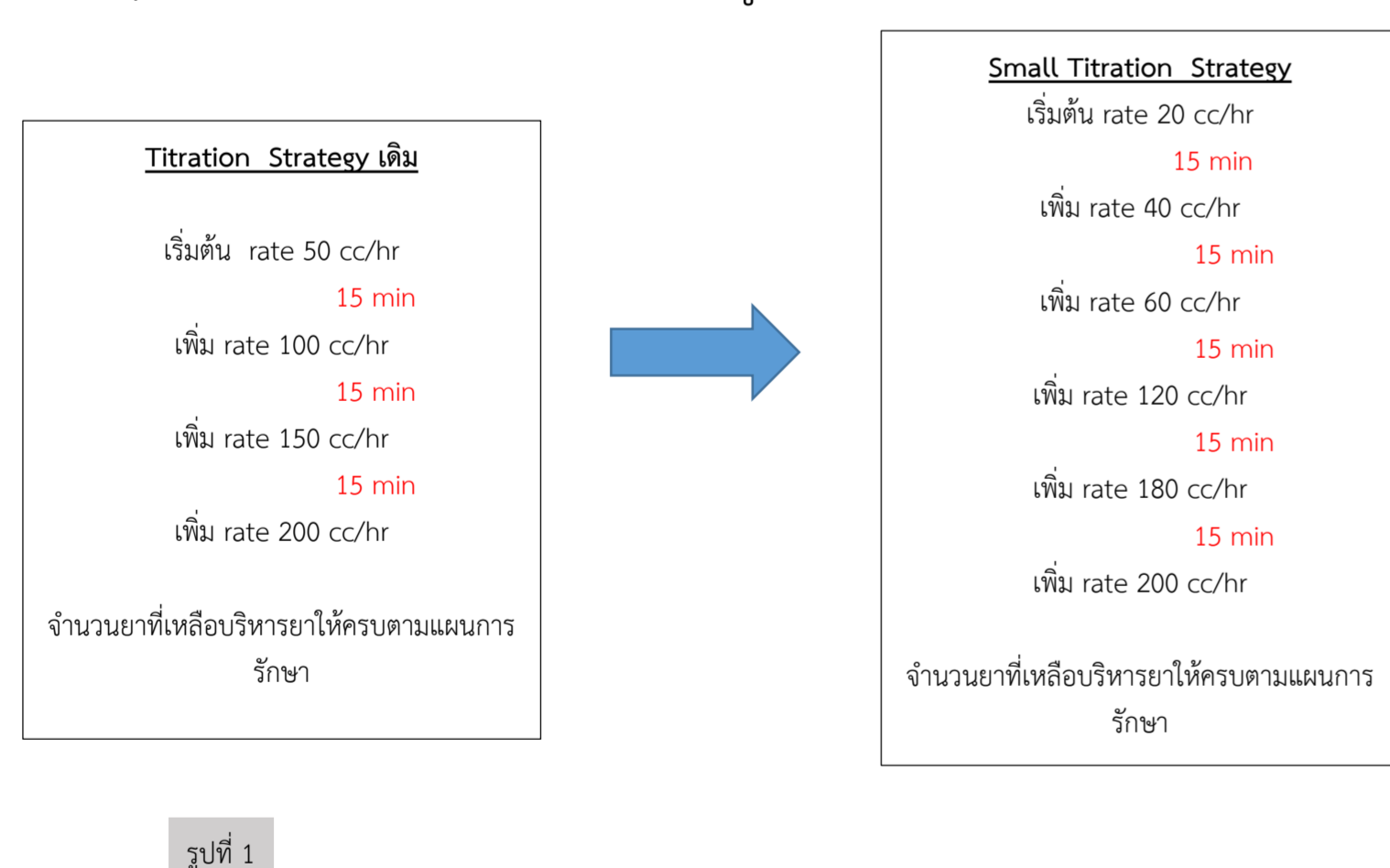
จากการใช้แนวปฏิบัติหน่วยงานได้พบว่า ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติในการป้องกันการเกิด Hypersensitivity อย่างครบถ้วนแล้ว ยังคงเกิดความเสียหายจากการแพ้ยาเคมีบำบัด ขณะเกิดการแพ้ยาได้ใช้แนวปฏิบัติสำหรับผู้ป่วยที่เกิด Hypersensitivity ทางหน่วยเคมีบำบัด จึงได้ทำ RCA Case Hypersensitivity ผลของทำ RCA พบปัญหาว่า 1. การประเมิน Grade ซึ่งผู้ปฏิบัติงานประเมินได้ Grade 2 ผลจากทำ RCA ได้ Grade 3 ซึ่งมีวิธีการจัดการต่างกัน ไป แต่ไม่ส่งผลต่อชีวิต 2. เครื่องมือแพทย์ไม่พร้อมใช้งาน เนื่องจากการบริหารยาเคมีบำบัดกลุ่มนี้มีความจำเป็น ต้องใช้ Set Non PVC ซึ่งมีของยี่ห้อ Terumo เท่านั้น ในขณะที่เดียวกันเครื่อง Infusion pump ยี่ห้อ Terumo ได้มีอายุการใช้งานค่อนข้างนาน จึงส่งผลทำให้การควบคุม Rate IV ไม่ตรง

ดังนั้นคณะกรรมการศูนย์ความเป็นเลิศด้านมะเร็งและยาเคมีบำบัดได้ร่วมกันวิเคราะห์หาปัญหาเพื่อมาทบทวนวิชาการในการรับแนวปฏิบัตินี้ว่าการแยกอาการและอาการแสดง พร้อมวิธีการจัดการ ในแต่ละ Grade รวมถึงการ Desensitization Protocol กรณีเกิด Hypersensitivity reaction

3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

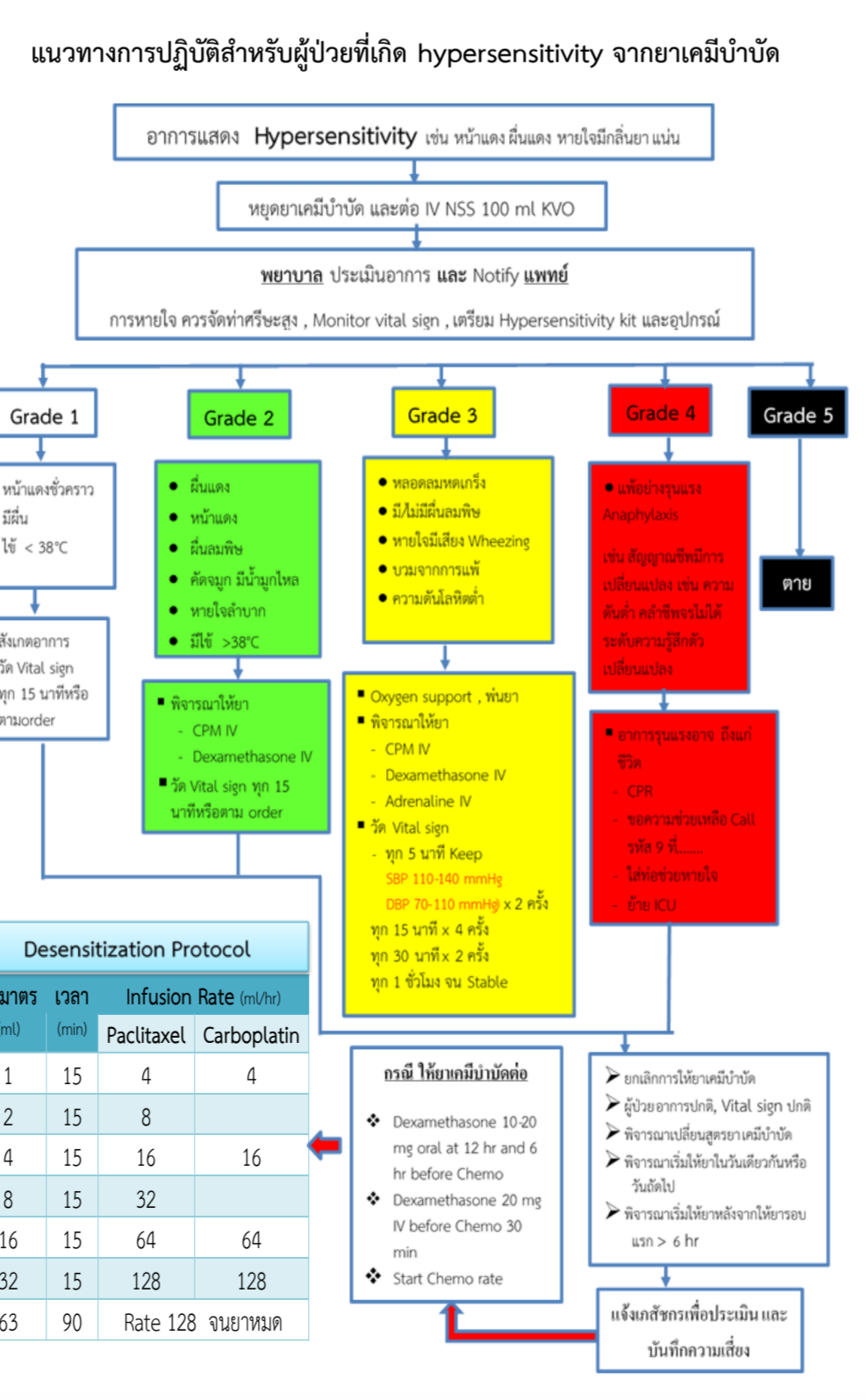
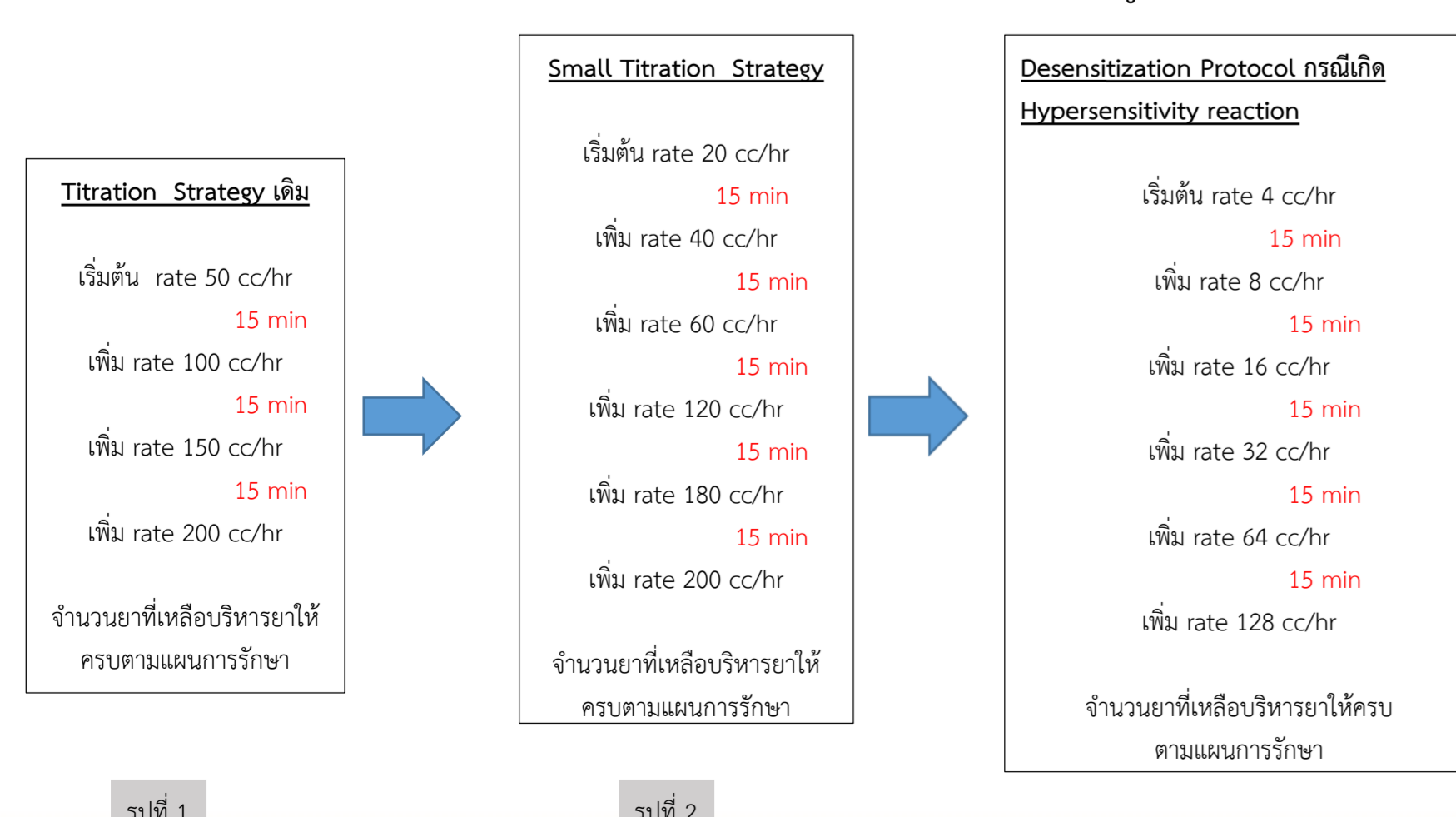
วางแผนปรับแนวปฏิบัติเพื่อป้องกัน Hypersensitivity ปรับปรุงครั้งที่ 1

หลังจากได้นำเอากรอบแนวคิดการให้ยาเคมีบำบัดซ้ำ (Re-challenge) และการเริ่มให้ยาในปริมาณที่น้อยและปรับเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ (Small titration strategy) มาปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่เดิม (รูปที่ 1) เกิดเป็น titrated dosed และแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ป่วยที่เกิด Hypersensitivity จากยาเคมีบำบัด (รูปที่ 2)

วางแผนปรับแนวปฏิบัติเพื่อป้องกัน Hypersensitivity ปรับปรุงครั้งที่ 2

หลังจากได้นำเอากรอบแนวคิดการให้ยาเคมีบำบัดซ้ำ (Re-challenge) และการเริ่มให้ยาในปริมาณที่น้อยและปรับเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ (Small titration strategy) มาปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่และได้ปฏิบัติตามการใช้ Small titration แต่ยังคงเกิดการแพ้ยาเคมีบำบัด (รูปที่ 2) และมีการจัดการแพ้ยาด้วยแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ป่วยที่เกิด Hypersensitivity จากยาเคมีบำบัด ได้พบข้อบกพร่องของการใช้แนวปฏิบัติในประเมิน grade การแพ้ยา จึงมีการทบทวนแนวปฏิบัติใหม่เพื่อให้เกิดความชัดเจนในอาการแสดงแต่ละ Grade ปรับการ titration แบบ Desensitization Protocol กรณีเกิด Hypersensitivity reaction (รูปที่ 3)

2 วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัด

1. เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการได้รับยาเคมีบำบัด เป้าหมาย $\leq 5\%$ (อ้างอิงเครือข่าย 4 สถาบัน)
2. ป้องกันการเกิดภาวะสัญญาณชีพผิดปกติที่คุกคามต่อชีวิตโดยใช้การจัดการอาการแพ้จากการได้รับยาเคมีบำบัด เป้าหมาย 0 ครั้ง
3. ป้องกันการเสียชีวิตจาก Hypersensitivity เป้าหมาย 0 ครั้ง

4 ผลลัพธ์การดำเนินงาน

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	2560	2561	2562	2563
1.ร้อยละของผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัดเกิด Hypersensitivity Grade 1-4	$\leq 5\%$ (จำนวนราย/จำนวนครั้งที่รับยา)	0.49 (3/609)	0.15 (1/647)	0 (0/639)	0.65 (3/461)
2.จำนวนการเกิดภาวะสัญญาณชีพผิดปกติที่คุกคามต่อชีวิตโดยใช้การจัดการอาการแพ้จากการได้รับยาเคมีบำบัด	0 ครั้ง	0	0	0	0
3.จำนวนการเสียชีวิตจาก Hypersensitivity	0 ครั้ง	0	0	0	0

สิ่งที่ได้จากการดำเนินงาน

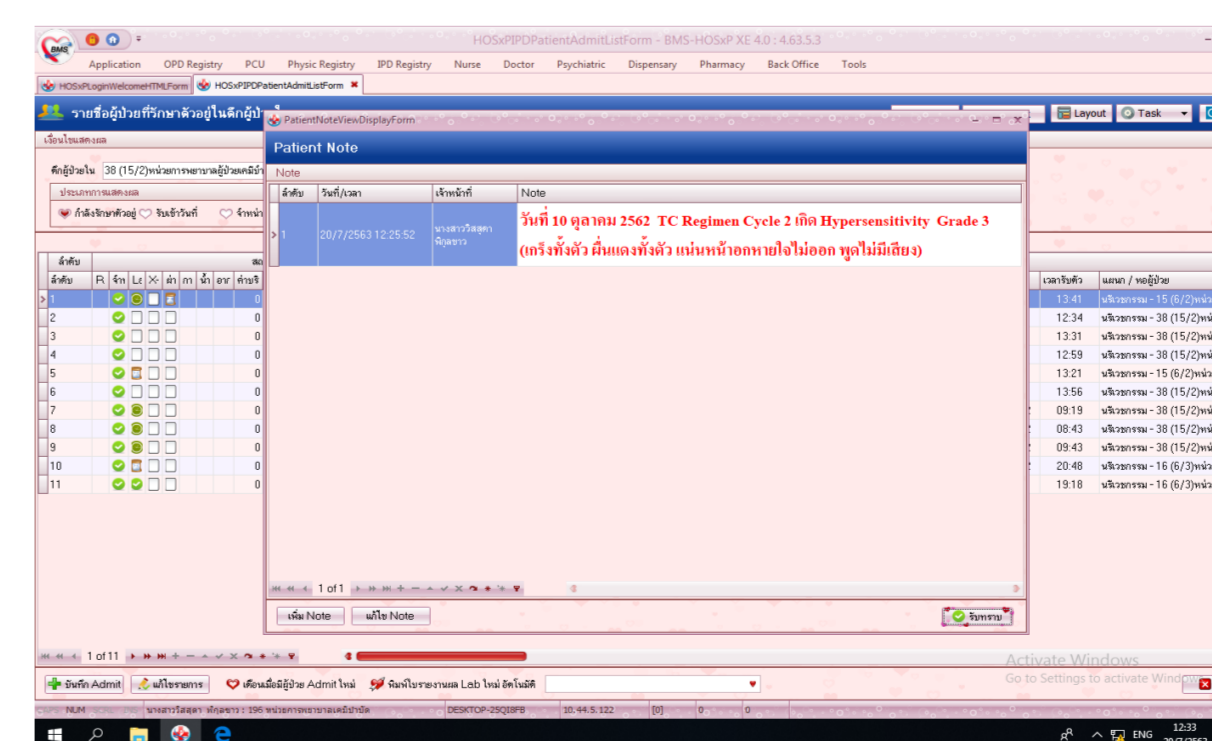
1. วิธีการ Titrated dosed แบบ Desensitization Protocol กรณีเกิด Hypersensitivity reaction
2. แนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้ป่วยที่เกิด Hypersensitivity จากยาเคมีบำบัด Version.2
3. ขออนุมัติซื้อ Set Non PVC ยี่ห้อ Bexter เข้าระบบพัสดุ
4. ระบบการแจ้งเตือนหน้าจอในระบบ HosXP เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งต่อข้อมูล

5 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

ปัญหาเรื่องการส่งต่อข้อมูลไม่ชัดเจน จากการบันทึกข้อมูลในเวชระเบียนเพื่อให้ปัญหาได้รับการแก้ไขจึงมีข้อเสนอให้ข้อมูลการแพ้ยา แสดงข้อความแจ้งเตือนหน้าจอในระบบ HosXP เช่นเดียวกับข้อมูลแพ้ยาอื่นๆ

6 แนวทางการแก้ไขปัญหา / การขยายผล

1. ประสานงานร่วมกับสารสนเทศเรื่องระบบการแจ้งเตือนหน้าจอในระบบ HosXP เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งต่อข้อมูลให้ทีม สหวิชาชีพ รับทราบและปฏิบัติตามแนวทาง เพื่อป้องกันการแพ้ยาเคมีบำบัดซ้ำ

2. วางแนวทางการลงข้อมูลในระบบ HosXP เมื่อเกิด Hypersensitivity โดยได้รับการยืนยันจากแพทย์และเภสัชกรว่าเกิด Hypersensitivity จริงและพยาบาลผู้รับผิดชอบ Case ดังกล่าวต้องลงระบบ Patient Note ภายใน 24 ชั่วโมง

